

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 19 września 2023r.,
w sprawie radcy prawnego **J. H.**,
skargi obrońcy obwinionego,
na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 14 lutego 2022 r., sygn. akt WO-175/21, uchylające orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. OSD – 41/21 i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. w zw. z art. 74 ¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych

postanowił:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. obciążyć obwinionego radcę prawnego J. H. kosztami postępowania skargowego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).**

UZASADNIENIE

W dniu 1 lutego 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia w przedmiocie przewinienia dyscyplinarnego, a następnie w dniu 17 maja 2021 r. skierował do Sądu Dyscyplinarnego wnioski o ukaranie J. H. obwiniając go o popełnienie czynu polegającego na tym, że: w dniu 3 czerwca 2019 r. w S., w treści pisma procesowego oskarżyciela prywatnego datowanego na dzień 29 maja 2019 r. złożonego w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w S. II Wydział Kamy, sygn. akt II K 156/18, w której występował w charakterze strony (oskarżyciela prywatnego), użył wobec oskarżonego w tej sprawie M. P. następujących słów: *Można zadać również retoryczne pytanie, czy oskarżony poczułby się znieślawiony publicznym pytaniem: „czy M. P. gwałci dzieci tylko w nocy?”....*, naruszając tym samym godność osoby uczestniczącej w postępowaniu (oskarżonego) i godność zawodu radcy prawnego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 75 z późn. zm.) w zw. z art. 11 i art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych [...] orzeczeniem z dnia 24 czerwca 2021 r. o sygn. OSD-41/21:

1. uniewinnił radcę prawnego J. H. od zarzuczonego mu przewinienia dyscyplinarnego opisanego we wniosku o ukaranie z dnia 17 maja 2021;
2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zd. drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych w P.

Od tego orzeczenia odwołanie wniósł pokrzywdzony – M. P. zaskarżając je w całości na niekorzyść obwinionego oraz wnosząc o jego zmianę i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy poprzez uznanie J. H. za winnego popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczeniem z dnia 14 lutego 2022 r. sygn. akt WO-175/21 uchylił zaskarżone orzeczenie w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych [...], a kosztami postępowania odwoławczego obciążył Krajową Izbę Radców Prawnych.

Od powyższego orzeczenia skargę złożyła obrońca obwinionego podnosząc, iż uchylając zaskarżone orzeczenie sądu dyscyplinarnego I instancji sąd dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na jego treść naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k. oraz pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, gdyż zdaniem obrońcy Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekał w sprawie zastrzeżonej dla sądu powszechnego i to pomimo przedawnienia karalności.

Wskazując na powyższe obrońca obwinionego, wniosła uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga obrońcy obwinionego J. H. nie jest zasadna,

Wskazać należy, że przepisy rozdziału 55a k.p.k. zawierające unormowanie instytucji skargi na wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania, znajdują odpowiednie zastosowanie w postępowaniu

dyscyplinarnym w sprawach radców prawnych, zgodnie z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych.

Przede wszystkim należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, że wydanie, na etapie postępowania odwoławczego, orzeczenia kasatoryjnego naruszyło art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Przepis ten zawiera przesłanki uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Z powiązania treści tego przepisu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960). Te uregulowania wskazują więc jednoznacznie, że aby Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie orzeczenia sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia orzeczenia sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Treść uzasadnienia orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 14 lutego 2022 r., wyraźnie wskazuje, jakimi powodami kierował się ten Sąd wydając zaskarżone skargą orzeczenie. Wyższy Sąd Dyscyplinarny w należyty sposób przeprowadził kontrolę instancyjną i podjął prawidłową decyzję procesową. W części motywacyjnej swojego rozstrzygnięcia podał zasadnicze powody, dla których konieczne było uchylenie zaskarżonego odwołaniem rozstrzygnięcia. Sąd ten wskazał na błędy popełnione przez sąd pierwszej instancji w sferze wadliwej oceny zachowania obwinionego z punktu widzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej. Według Wyższego Sądu Dyscyplinarnego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, prawidłowo oceniony, pozwala na stwierdzenie, że czyn obwinionego, może zostać oceniony jako przewinienie dyscyplinarne.

W niniejszej sprawie konieczne natomiast jest przypomnienie obrońcy, że w tym postępowaniu J. H. zarzuca się popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, a nie przestępstwa z art. 216 k.k. Rozważania sądu odwoławczego dotyczące tego, że obwiniony ubliżył M. P. i przywoływanie orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym zakresie, nie mają więc w sprawie jakiegokolwiek znaczenia i nie mogą powodować zmiany kwalifikacji prawnej obecnie zarzucanego obwinionemu czynu. W takiej sytuacji zarzut obrońcy obwinionego jak i cała argumentacja zawarta w skardze, w tym dotycząca wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, nie mogą zostać uznane za zasadne.

Trafny więc jest wniosek, iż w układzie procesowym jaki wystąpił w przedmiotowej sprawie, Sąd odwoławczy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż kasatoryjne, bowiem na przeszkodzie temu stał zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]